

O čistilni napravi za detelino seme.

Bliža se čas setve. Že dolgo let nismo pridelali tako lepo deteljno seme kot letos, ker je bilo lansko vreme posebno ugodno za to rastlino. Zato je greh, če bi tako seme sejali v neprečiščenem stanju, ki bi se dalo še izčistiti. Vsi vemo, da se nahaja v deteljnem semenu pogostoma polno semenja plevela, ki odvzema našim dobrim rastlinam prostor na travniku in hrano iz zemlje. Ali ni malomarnost, če jih pustimo pri deteljnem semenu in se celo niti ne brigamo za ono pošast naših deteljišč, kateri pravimo: predenica, ko se nam vendar nudi ugodna prilika, da si sami izčistimo seme v Mariboru na kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Vrbanovi ulici št. 33. Tam imajo nalašč tak stroj za čiščenje deteljnega semena in je stroj vsakemu na razpolago v ta namen. Pa bodo ljudje ugovarjali in trdili, povsod, kjer ima država svoje prste zraven, je stvar silno otežkočena, neokretna, treba podpisovati, kolke plačati in kaj vem kaj še. Res je, kar trdijo, a naj se vsak prepriča, kako stoji stvar s čiščenjem semena in bo videl, da pri čiščenju semena se skoro nič ne čuti onega zloglasnega birokratizma, ki ljudi odvrača od takih ustanov. Da to dokažem, evo par primerov. Nekdo ima 20 kg semena pri Sv. Križu nad Mariborom in želi, da se mu bi izčistilo to seme. Naloži seme na kak voz, ki pelje v Maribor in verjemite mi, marsikateri voz vozi od tam proti mestu. Tu v mestu ga ponese v oni urad med 8. in 12. ter od 1. do 5. ure in se mu prečisti takoj v pol uri. Kaj plača za to? Eno stotinko od tega, kar bo odnesel prečiščenega semena domov, recimo v našem slučaju 15 dkg semena. Če pa hoče dobiti še teh 15 dkg, potem pa plača toliko v denarju, kolikor stane onih 15 dkg semena, torej 3 Din. Ti 3 Din ga gotovo ne bodo uničili. Kaj pa napravi oni, ki je bolj oddaljen od tega zavoda? Oni lahko pošlje seme po železnici. Če pošlje manj kot 100 kg, se mu izčisti, ne da bi se mu zaračunalo niti delovno moč, pri pošiljkah nad 100 kg se mu zaračuna dnina za na-

jetega dninarja. Plačati mora samo odvoz in dovoz iz kolodvora in na kolodvor ter vozne stroške za seme tja in nazaj. Tudi v tem slučaju se mu obdrži samo eno merco, t. j. eno stotinko prečiščenega semena.

Iz tega se vidi, kako enostavna je manipulacija pri čiščenju semena. Če se bodo posestniki posluževali pridno stroja, se je nadejati, da bodo dobili tudi kje drugje tak stroj. Če pa bodo zanikerni, tedaj bo vidlo ministrstvo, da pravzaprav ne rabijo v marib. oblasti takega stroja, ga bodo demontirali in poslali kam drugam, kjer so posestniki bolj napredni.

Inž. Henrik Mohorčič.

Nega žita po otajanju zemlje.

Vsak posestnik je že gotovo opazil, da se na spomlad kaj rade pokažejo na polju velike lise, kjer je še v jeseni bujno zeleno žito. Navadno pravimo, da je žito ali pozeblo, ali pa segnilo. Večkrat pa lahko opazimo, da se je tudi skorja zemlje dvignila in s tem pretrgala žitu korenine, ki se zato rado posuši. Taka skorja se je dvignila radi mraza in te vrste »pozebe« so zelo pogoste ne le pri žitih, ampak tudi pri drugih kulturah. V ravninah se često dela po razorih tudi led, pod katerim, če led le predolgo ostane, rastline segnijo v večji ali manjši meri. Najboljše še prezimi žito pod plastjo snega, ki preprečuje preobčutno zmrzavanje gor njega dela obdelane zemlje.

Več ali manj trpi žito vedno tekom zime. Sreča za nas pa je, da se žito razraščala šele spomladi in s tem zgosti samoodsebe redko setev ali zimsko škodo. Treba pa je, da tudi poljedelec s svoje strani pripomore, da bo žito takoj s prvimi toplimi spomladanskimi dnevi bujno zazelelo in kot tako dalo obilo zrnja.

Če opazimo, da je žito svetle, rumenkaste in drugače nenaravne barve, je skoro vedno znak, da pogrša dušičnega gnojja. Zelo nam bo hvaležno, če ga pogojimo s čilskim solitrom. Ne smemo pa porabiti preveč tega gnojila, ker bi sicer žito rado

poleglo. V pravi meri pa dušik celo krepi biljko in jo usposablja, da napravi velike klase in da dosti zrnja. Celu lepo zeleno žito bo hvaležno za dodatek tega gnojila. Na eden oral bodemo tako potrosili od 60—100 kg, najbolje dvakrat: polovico takoj, ko skopni sneg in ni pričakovati novega, in drugo polovico, predno rastlina začne z razraščanjem. Ta dušik bo delal čudeže! Gnojilo je sicer lahko topljivo in bi ga zato ne bilo treba spraviti v zemljo z brano.

Ker pa je tudi obdelovanje žitanic izrednega pomena, zato tudi skrbno prevlečimo vsa polja z brano, kajti s tem zdobimo skorjo, ki je nastala tekom zime, in omogočimo pristop zraka v zemljo. Poleg tega z brananjem prekinemo v večji meri izhlapevanje vlage iz zemlje, ki se je nabrala tekom zime in ki je rastlini silno potrebna ravno spomladi, ko rabi rastlina največ vlage, a padavin je malo in še vetrovi pospešujejo izhlapevanje. Brana li bomo takoj, ko skopni sneg. Za brano pa bomo tako tudi povaljali, da z valjem pritismo k zemlji ono skorjo zemlje z žitom vred, ki jo je dvignil mraz. S tem omogočimo, da se dvignjene rastline na novo prirastejo in tako ne nastanejo na njivah velike vrzeli brez rastlin.

Morda bi kdo ugovarjal, češ, da z valjem zopet stlačimo zemljo in da je zato brananje čisto odveč. Temu pa ni tako, kajti še vedno je sloj rahle prsti pod pavaljano površino, ki preprečava izhlapevanje talne vlage.

Jako je priporočljivo, da polje prevlečemo kasneje, predno se začne žito razraščati, še enkrat, zlasti še tedaj, če je pred razraščanjem padlo več dežja, ali celo ploha. Nič ne de, če pri tem poslu izpulimo kako biljko, kajti obdelana zemlja bo omogočila v zvezi z dušičnim gnojenjem jak porast žitaric in njih razraščanje.

Valjanja zlasti ne opustimo tudi na deteljiščih, katerim mraz prav posebno rad škoduje in detelja tudi rabi zbitjšo zemljo.

Če hočemo sebi in svojim dobro, bomo na vsak način storili sedaj na spomlad

ko da naj pazi na sebe, ako gre na dom Raoul Las Casasa?

— Tudi na to ne.

— Potem pa mogoče na to, zakaj da si pravzaprav tukaj in zakaj govoriš z menoj?

— Ker . . . — je rekel Dübello počasi — zato sem prišel, da te zopet vidim. Videti sem želel tvoj obraz in te poljubiti na njega . . .

Dekletov obraz je dobil drug izraz. Iz oči ji je izginil srditi blesk in ko je zrla njega, so bile oči zelo temne in resne.

— Ali si v resnici vesel, da me zopet vidiš? — Ko da hoče prodreti z očmi Dübello do dna duše.

— Da — je prikimal Dübello.

— In tudi jaz sem tako srečna! — Božala mu je roko. — Ljubim te! — Počasi je govorila. — Toda ti bi rad slišal nekaj o zlatu in o poti, o drevesih, ki se imenujejo »puščice«, o reki malih rib.

Izraz na Dübellovem obrazu je bil skoraj komičen.

— Nočem te dalje mučiti, ako pa boš kedaj na ladji zopet govoril o kaki stvari, ki bi je ne smel nikdo vedeti, potem pazi, da bodo za tvojim hrbtom okna zaprta.

— Morda si bila ti v kabini? — je naglo vprašal.

— Jaz. Spoznala sem tvoj glas in sem prisluhnila,

ker sem mislila, da boš kaj lepega pripovedoval o svojih doživljajih.

— Kako pa si naju mogla razumeti? Saj sva govorila holandsko.

— Popolnoma lahko, mijnheer — je čebljala Juanita v nekoliko čudni holandsščini. Vzgojiteljica je bila Holandkinja in sem se nekoliko naučila od nje.

— Gospa Alvear je tvoja mati? — Dübello še vedno ni mogel mirovati. — Ne morem tega razumeti. Kako si prišla na ladjo?

— Kakor ti! Samo nekoliko bolj tajno. Nisve hotele, da naju kdo vidi, zato se nisve pokazali.

Gospodar ladje mi ni povedal, da ste dve.

— Gospodar ladje! Pri njem si poizvedoval? Dober človek je, ki rad pozabi na ono, česar ne sme izdati . . . In on ti je povedal ime gospe Alvear, ki je Gato Orojeva žena?

— Gato Orojeva? — je vzkliknil Dübello osuplo.

— Tako je: Gato Oro . . . zlata mačka! Sedaj razumeš, kajne, zakaj sem se zanimala za zlato.

— Spomin, ki si mi ga dala, je torej —

— . . . družinski znak, tako je. Ali ga še nosiš?

— Vedno! — S prstom je udaril na prsi.

— Oh, dragec! — Dekle mu je stisnilo roko.

Dübello pa ni bil v zaljubljenem razpoloženju. Marsikaj bi še rad izvedel.

nova knjiga za vas! Brez nje ni nedelje!
„BESEDE ŽIVLJENJA!“
 Naročite ta fantovski molitvenik,
 ki stane 22 Din, v usnje z zlato
 obvezo pa 30 Din v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Fantje